

Dönem: 22

Yasama Yılı: 5

TBMM

(S. Sayısı: 1379)

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü Arasında Merkez Anlaşmasına Yeni Hükümler Derceden Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/1293)

Not: Tasarı Başkanlıkça; Plan ve Bütçe ile Dışişleri komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

09/01/2007

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1315/106

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 26/12/2006 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü Arasında Merkez Anlaşmasına Yeni Hükümler Derceden Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GEREKÇE

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü (KEİ) Türkiye öncülüğünde 1992 yılında kurulmuştur ve Sekreteryası Türkiye’de (İstanbul) yerleşik tek uluslararası örgüttür. KEİ Sekreteryası ve çalışanlarının ayrıcalık ve bağışıklıkları, KEİ Şartı, KEİ Ayrıcalıklar ve Bağışıklıklar Ek Protokolü, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü Arasında Merkez Anlaşması ile düzenlenmiştir.

Ayrıcalıklar ve Bağışıklıklar Ek Protokolü, 12/01/2003 tarihli 24991 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak iç hukukumuzda yürürlüğe girmiştir. Anılan Protokol’ün 17. maddesinde, söz konusu Protokolün 16. maddesinde yer alan bağışıklık ve ayrıcalıklara ek olarak, Genel Sekreter ve yardımcılarının kendilerinin, eşlerinin ve bakmakla yükümlü oldukları akrabalarının 18 Nisan 1961 tarihinde imzalanan diplomatik ilişkiler konusundaki Viyana Sözleşmesindeki ayrıcalık ve bağışıklıklar, muafiyet ve imkânlarla sahip olacakları belirtilmiştir. Buna göre, ev sahibi ülke olarak Türkiye, KEİ Genel Sekreteri ve yardımcılarıyla, onların eşleri ve bakmakla yükümlü oldukları akrabalarının Diplomatik İlişkiler Hakkında Viyana Sözleşmesi uyarınca ülkemizde görevli diplomatlara tanınan ayrıcalık, bağışıklık ve muafiyetleri tanıma yükümlülüğü altına girmiştir.

15/8/1999 tarihli ve 23787 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak iç hukukumuzda yürürlüğe giren Karadeniz Ekonomik İşbirliği Şartı'nın 28/1. maddesinde, KEİ görevlileri ve üye Devletlerin temsilcilerinin, Birleşmiş Milletler Ayrıcalıklar ve Bağışıklıklar Sözleşmesinde öngörülen ayrıcalık ve bağışıklıklarından yararlanacağı öngörülmüştür.

Bilindiği üzere, ülkemizdeki Büyükelçilikler ve Başkonsolosluklar diplomatik statüyü haiz personelinin resmi ve özel mal/hizmet alımlarında KDV ve ÖTV muafiyetinden "karşılıklılık ilkesi" uyarınca yararlanmaktadırlar. Bu durumda, bir uluslararası örgüt olan KEİ çerçevesinde "karşılıklılık ilkesi" göz önüne alınamayacağından KEİ'nin Türk vatandaşı olmayan veya Türkiye'de daimi olarak ikamet etmeyen diplomatik kimliğe ve pasaporta sahip üye ülkelerin temsilcileri ve eşleri ile Türk vatandaşı olmayan veya Türkiye'de daimi olarak ikamet etmeyen Genel Sekreter ve yardımcılarını ile bunların eşlerinin ÖTV ve KDV'den muaf olabilmeleri mevcut Anlaşmalara bu konuda açık hükümler getirilmesi ile mümkün görünmektedir. Bu nedenle söz konusu ek hükümlerin 17/7/2000 tarihli ve 24112 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü Arasında Merkez Anlaşmasına dercedilmesinin daha uygun olacağı düşünülmektedir.

Söz konusu Anlaşma'nın yapılması ile, esasen ülkemizdeki çoğu diplomatın faydalandığı ayrıcalık ve bağışıklıklardan KEİ Sekretaryasında çalışan sınırlı sayıdaki diplomat da yararlanmış olacaktır. Bu Anlaşma, ülkemizin girişimleri ile kurulan ve merkezi ülkemizde bulunan tek uluslararası örgüt olan KEİ'ye verdiğimiz önem ve desteğin bir göstergesi olarak değerlendirilmelidir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

22 Mart 2007

Esas No.: 1/1293

Karar No.: 183

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 9/1/2007 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 15/1/2007 tarihinde tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü Arasında Merkez Anlaşmasına Yeni Hükümler Derceden Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı”, Komisyonumuzun 15/3/2007 tarihli 43 üncü toplantısında Dışışleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılmalarıyla görüşülmüştür.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde Anlaşma ile; Ülkemiz ile Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü arasındaki Merkez Anlaşması’na, Türk Vatandaşı olmayan ve Türkiye’de ikamet etmeyen diplomatik kimliği ve pasaporta sahip üye ülke temsilcileri, genel sekreter ve yardımcıları ile bunların eşlerine yapılan mal teslimlerinin Katma Değer Vergisi ve Özel Tüketim Vergisinden muaf tutulmaları hususunda fıkralar eklenmesi düzenlenmiştir.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü’nün (KEİ) 15 yıl önce ülkemizin teklifi ve önderliğinde kurulduğu ve sekretaryasının ülkemizde bulunduğu,

- Örgütün dönem başkanlığının 1 Mayıs-31 Ekim 2007 tarihleri arasında ülkemiz tarafından devralınacağı ve 25 Haziran 2007 tarihinde Örgütün 15 inci kuruluş yıldönümünün İstanbul’da yapılacak zirve toplantısında kutlanacağı,

- KEİ’ye 12 ülkenin üye olduğu, ayrıca 13 ülkenin de gözlemci statüsünde bulunduğu, ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci, 3 üncü maddeleri ile tümü aynen kabul edilmiştir.

Anlaşmanın onay sürecinin bir an önce tamamlanabilmesi amacıyla Tasarının, İçtüzüğün 52 nci maddesine göre öncelikle görüşülmesinin Genel Kuruldan istenmesine Komisyonumuzca karar verilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Mehmet Dülger</i>	<i>Eyyüp Sanay</i>	<i>Mustafa Dündar</i>
Antalya	Ankara	Bursa
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Edip Uğur</i>	<i>Abdülbaki Türkoğlu</i>	<i>Muzaffer Gülyurt</i>
Balıkesir	Elazığ	Erzurum
Üye	Üye	Üye
<i>Halil Akyüz</i>	<i>Mehmet B. Denizolgun</i>	<i>Şükrü Mustafa Elekdağ</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Hüseyin Kansu</i>	<i>Fikret Ünlü</i>	<i>Mehmet Çerçi</i>
İstanbul	Karaman	Manisa
Üye	Üye	Üye
<i>Ufuk Özkan</i>	<i>Nihat Eri</i>	<i>Süleyman Gündüz</i>
Manisa	Mardin	Sakarya

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ÖRGÜTÜ ARASINDA MERKEZ ANLAŞMASINA YENİ HÜKÜMLER DERCEDEN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 21 Kasım 2006 tarihinde İstanbul'da nota teatisi yoluyla imzalanan, "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü Arasında Merkez Anlaşması"na yeni hükümler derceden Anlaşmanın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ÖRGÜTÜ ARASINDA MERKEZ ANLAŞMASINA YENİ HÜKÜMLER DERCEDEN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. Gül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Devlet Bakanı

N. Çubukçu

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı

A. Babacan

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

F. N. Özak

Tarım ve Köyşleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

O. Pepe

Devlet Bak. ve Başb. Yrd. V.

M. Aydın

Devlet Bakanı

M. Aydın

Adalet Bakanı

C. Çiçek

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı V.

H. Çelik

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

M. Başesgioğlu

Kültür ve Turizm Bakanı

A. Koç

Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü (KEİ) Uluslararası Daimi Sekreteryasına saygılarını sunar ve Bakanlığın 1 Haziran 2006 tarihli ve 223212 sayılı Notasına atıfla Türkiye Cumhuriyetinin, ilgili Türk Makamlarının talebi üzerine, “Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Merkez Anlaşması”na aşağıdaki değişikliklerin (yeni yazımıyla) yapılmasını önerdiğini bildirmekten şeref duyar.

- “Daimi Temsil” başlıklı Altıncı Maddeye ikinci paragraf olarak aşağıdaki cümlenin eklenmesi:

m.6/2: Türk Vatandaşı olmayan veya Türkiye’de daimi olarak ikamet etmeyen diplomatik kimliğe ve pasaporta sahip Üye Ülkelerin temsilcileri ve eşlerine yapılan mal teslimleri ile hizmetler Katma Değer Vergisi ve Özel Tüketim Vergisinden istisna olacaklardır.

- “Ayrıcalık ve Bağışıklıklar” başlıklı Yedinci Maddeye dördüncü paragraf olarak aşağıdaki cümlenin eklenmesi:

m.7/4: Türk Vatandaşı olmayan veya Türkiye’de daimi olarak ikamet etmeyen Genel Sekreter ve Yardımcıları ile bunların eşlerine yapılan mal teslimleri ile hizmetler Katma Değer Vergisi ve Özel Tüketim Vergisinden istisna olacaklardır.

Eğer yukarıdaki hükümler KEİ tarafından da kabul edilirse, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti bu Nota ve Sekreteryanın cevabi notasının “Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Merkez Anlaşması”na yeni hükümler getirmesini ve Merkez Anlaşmasının On üçüncü Maddesine göre Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından onaylandığının Genel Sekretere bildirildiği gün yürürlüğe girmesini önermekten ayrıca şeref duyar.

Ankara, 6 Kasım 2006

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü
Uluslararası Daimi Sekreteryası
İSTANBUL

BS/INFO.2006.921

NOTA

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü (KEİ) Uluslararası Daimi Sekreteryası, Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığına saygılarını sunar ve 6 Kasım 2006 tarihli ve 2006/ÇEGY/458366 sayılı aşağıda sunulan Notasına atıfta bulunmaktan şeref duyar:

“Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü (KEİ) Uluslararası Daimi Sekreteryasına saygılarını sunar ve Bakanlığın 1 Haziran 2006 tarihli ve 223212 sayılı Notasına atıfla Türkiye Cumhuriyetinin, ilgili Türk Makamlarının talebi üzerine, “Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyet Hükümeti Arasındaki Merkez Anlaşması”na aşağıdaki değişikliklerin (yeni yazımıyla) yapılmasını önerdiğini bildirmekten şeref duyar.

- “Daimi Temsil” başlıklı Altıncı Maddeye ikinci paragraf olarak aşağıdaki cümlelerin eklenmesi:

m.6/2: *Türk Vatandaşı olmayan veya Türkiye’de daimi olarak ikamet etmeyen diplomatik kimliğe ve pasaporta sahip Üye Ülkelerin temsilcileri ve eşlerine yapılan mal teslimleri ile hizmetler Katma Değer Vergisi ve Özel Tüketim Vergisinden istisna olacaktırdır.*

- “Ayrıcalık ve Bağışıklıklar” başlıklı Yedinci Maddeye dördüncü paragraf olarak aşağıdaki cümlelerin eklenmesi:

m.7/4: *Türk Vatandaşı olmayan veya Türkiye’de daimi olarak ikamet etmeyen Genel Sekreter ve Yardımcıları ile bunların eşlerine yapılan mal teslimleri ile hizmetler Katma Değer Vergisi ve Özel Tüketim Vergisinden istisna olacaktırdır.*

Eğer yukarıdaki hükümler KEİ tarafından da kabul edilirse, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti bu Nota ve Sekreteryanın cevabi notasının “Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Merkez Anlaşması”na yeni hükümler getirmesini ve Merkez Anlaşmasının On üçüncü Maddesine göre Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından onaylandığının Genel Sekretere bildirildiği gün yürürlüğe girmesini önermekten ayrıca şeref duyar.”

KEİ Ülkeleri Dışişleri Bakanları Konseyi (Konseyin 26 Nisan 2006 tarihinde Bükreş’te yapılan On dördüncü Toplantısı 28. paragraf) Kararı uyarınca, Genel Sekreter söz konusu önerilerin (yeni yazımıyla) KEİ tarafından kabul edildiğini ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti’nin 6 Kasım 2006 tarihli ve 2006/ÇEGY/ 458366 sayılı Notası ile Sekreteryanın bu Notasının “Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Merkez Anlaşması”na yeni hükümler getirmesini ve Merkez Anlaşmasının On üçüncü Maddesine göre Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından onaylandığının bildirildiği gün yürürlüğe girmesini teyit eder.

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü (KEİ) Uluslararası Daimi Sekreteryası, Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığına ve bu vesileyle en derin saygılarını yineler.

İstanbul, 21 Kasım 2006

Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı

